Verslag Kennistafel aandachtsgebieden

Live bijeenkomst 13 oktober 2026

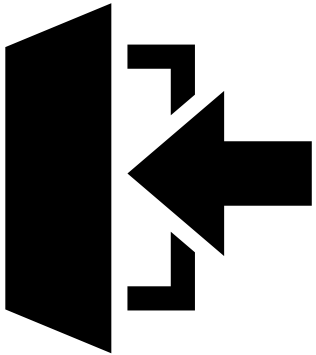
BG2635

Tim van den Berg & Simone van Dijk
13 oktober 2026

Agenda

Starttijd	Eindtijd	Onderwerp	Spreker
10:00	10:10	1. Opening	Simone van Dijk
10:15	10:50	2. Actualiteitenrondje	Allen
10:50	11:00	Pauze	
11:00	12:15	3. Omgevingsplanregels Ridderkerk	Linda Dekkers (Haskoning)
12:15	13:15	Lunch	
13:15	14:45	4. Stappenplan afweging groepsrisico binnen aandachtsgebieden en effectiviteit van omgevingsmaatregelen	Nanny van Rooij (provincie Noord-Brabant), Luc Stortelder (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)
14:45	15:45	5. Handreiking Externe Veiligheid in het Omgevingsplan	Marco van den Berg (Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond)
15:45	16:00	6. Afsluiting	Simone van Dijk

1. Opening

2. Actualiteitenrondje

- Vraag: Welke actuele ontwikkelingen spelen bij jou in de organisatie?

Omgevingsveiligheid, volop in ontwikkeling

Basisnet

Datum 28 september 2026
Betreft Vervolg herziening basisnet n.a.v. bestuurlijk traject

Geachte voorzitter,

Zoals in de Kamerbrief van 3 november 2025[1] aangegeven, is eind vorig jaar een bestuurlijk traject gestart voor de herziening van het basisnet. Aanleiding hiervoor waren de moties van de leden Minhas (VVD) c.s. om het basisnet te herzien[2] en Veltman (VVD) c.s. om met de medeoverheden en veiligheidsregio's tot overeenstemming te komen alvorens vervolgstappen hierop te zetten[3]. In deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van het bestuurlijk traject, de gemaakte beleidskeuzes als gevolg hiervan en de te zetten vervolgstappen. Voor een goed begrip van de voorgenomen beleidskeuzes, is achter deze brief achtergrondinformatie bijgevoegd over het systeem en eerdere evaluaties van het beleid en de regelgeving voor veilig vervoer van gevaarlijke stoffen (bijlage 1).

Kabinetsvisie waterstofdragers

Datum 23 september 2026
Betreft Voortgang kabinetsvisie waterstofdragers

Geachte Voorzitter,

Waterstof en waterstofdragers spelen een cruciale rol in de grondstoffen- en energietransitie. Om de (toekomstige) import en het transport daarvan voor te bereiden, is in 2024 de kabinetsvisie waterstofdragers gepubliceerd[1]. Met deze brief informeren wij u mede namens de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) over de voortgang van vervolgacties naar aanleiding van de kabinetsvisie en de actuele inzichten. Deze Kamerbrief is een vervolg op de brief met de stand van zaken die op 25 september jl. met uw Kamer is gedeeld[2].

2. Verslag

Herziening Basisnet

- De Kamerbrief van 28 september 2026 zet de koers uit naar een kernnet spoor en een systeem zonder risicoplafonds en PR 10^{-6}-contouren langs het Basisnet.
- Het voorgestelde kernnet verbindt onder meer havens, industriegebieden en grensovergangen. Voor de daarin opgenomen spoorroutes blijven aandachts- en voorschriftengebieden onderdeel van het stelsel.
- Het routeringsbesluit blijft volgens het voorstel als instrument beschikbaar. Monitoring en een gezamenlijk bestuurlijk gesprek moeten inzicht geven in ontwikkelingen en mogelijke maatregelen.
- Deelnemers verschillen van mening over de gevolgen voor gemeenten en woningbouw. Op de bijeenkomst is benadrukt dat politieke behandeling en uitwerking in wetgeving nog moeten volgen.

2. Verslag

Regionaal beleid en energietransitie

- Zuid-Holland actualiseert het omgevingsprogramma. Vanuit het bedrijfsleven is gevraagd om een herkenbare plek voor groepsrisico en om een zorgvuldige benadering van opschaling van ammoniak.
- Noord-Holland werkt aan groepsrisicobeleid. Na vaststelling volgt een toelichting in de Kennistafel. Ook beleid voor omgevingsveiligheid in Westpoort is in voorbereiding.
- Een deelnemer verwacht dat een elektrolyser in de Rotterdamse haven eind 2026 in gebruik gaat.
- Veiligheidsregio's zoeken eerder contact met gemeenten over omgevingsplanactiviteiten binnen aandachtsgebieden, zodat veiligheidsadvies tijdig onderdeel van de afweging wordt.

2. Verslag

Kennisinfrastructuur en kaartinformatie

- De VNG brengt kennispartners samen om beschikbare informatie beter vindbaar te maken en dubbel werk te beperken. Deelnemers kunnen kennisvragen en ideeën bij de VNG aandragen.
- Bij het valideren van kwetsbare gebouwen en locaties hanteren gemeenten verschillende werkwijzen. Samenwerking met omgevingsdiensten en veiligheidsregio's helpt bij twijfelgevallen. De standaardclassificatie in het REV vraagt controle aan de werkelijke functie en de planologische mogelijkheden. De gemeente moet beleidskeuzes in het grijze gebied expliciet maken.
- Gemeente Amsterdam heeft een Beslismodel ontwikkeld om gebouwen in te delen. Dit is beschikbaar op de Maatregelenwiki.
- Een eerste test met veiligheidsdata in Regels op de kaart is over circa twee maanden voorzien. De test omvat onder meer aandachtsgebieden.

2. Verslag

Energieopslagsystemen en registratie

- In meerdere regio’s neemt het aantal initiatieven voor energieopslagsystemen toe. Deelnemers zoeken houvast zolang nieuwe regels en registratiemogelijkheden nog in ontwikkeling zijn.
- Een tijdelijke meldmodule en aanpassing van het informatiemodel voor het REV zijn in voorbereiding. Het gesprek laat zien dat bestaande categorieën geen vanzelfsprekende oplossing bieden voor nieuwe activiteiten.
- Ook thuisbatterijen en andere batterijtypen roepen vragen op over afbakening, registratie en veiligheid. Vanuit PGS is een risicoanalyse voor natriumbatterijen aangekondigd.
- EOS blijft op de reservelijst voor een volgende Kennistafel. Hiervoor kan input gevraagd worden aan het ministerie van IenW. De conferentie van 28 oktober over EOS en de VNG-training van 1 december 2026 bieden mogelijkheden voor verdere kennisuitwisseling.

2. Verslag

Onderzoek en praktijkervaringen

- Het onderzoek naar kosteneffectiviteit van bouwkundige maatregelen zoekt geschikte maatregelen in brand- en explosiescenario's. Deelnemers kunnen praktijkvoorbeelden aandragen bij de onderzoekers en Margreet Spoelstra van het NIPV.
- De REV-netwerkdag bracht verbeteringen in presentatie en vindbaarheid van veiligheidsdata onder de aandacht. Deelnemers vragen om betere afstemming tussen gemeenten en omgevingsdiensten.
- Afgesloten bruggen kunnen vervoersroutes veranderen en nieuwe vragen voor incidentbestrijding opleveren. In het gesprek is gepleit voor uitwisseling tussen infrastructuurbeheerders en de industrie.
- Ook nieuwe incidentenscenario's, waaronder moedwillige verstoringen met drones, vragen volgens de veiligheidsregio aandacht bij voorbereiding en effectbeoordeling.

2. Verslag

Bestuurlijk gesprek en kennisbijeenkomsten

- De Serious Game Omgevingsveiligheid laat bestuurders en hun adviseurs oefenen met ruimtelijke keuzes en dilemma’s rond energietransitie, woningbouw en circulaire economie.
- Het spel ondersteunt het gesprek over veiligheidsmaatregelen, kosten en maatschappelijk draagvlak. De geactualiseerde flyer is als bijlage opgenomen.
- Deelnemers noemen de regionale bestuurlijke bijeenkomst Energietransitie & Veiligheid en Brabant Veiliger als gelegenheden om ervaringen met ketenpartners te delen.
- De IPLO Schakeldag in Hoofddorp vindt plaats op 5 november. Het programma bestrijkt de Omgevingswet en bevat ook onderwerpen rond aandachts- en voorschriftengebieden.

3. Omgevingsplanregels gemeente Ridderkerk

Planregels externe veiligheid Gemeente Ridderkerk

Kennistafel aandachtsgebieden

BL2172-RHD-XX-XX-PP-X-0001

Linda Dekkers
13 oktober 2026

Aanpak

Vraag: Ondersteuning bij maken van planregels

Doel Omgevingsveiligheiduitgangspunten formuleren

Planregels externe veiligheid in het omgevingsplan

Aanpak **Vier workshops (gemeente, VRR, DCMR)**

- Bespreken uitgangspunten
- Vaststellen en concretiseren uitgangspunten
- Doornemen concept planregels
- MBA’s aanvullende bijeenkomst voor nieuwvestiging

Uitgangspunten en voorbereiding

- Inventarisatie
- Deskstudie
- Discussie over uitgangspunten
  - Voorbeeld ODZOB
  - Provinciale verordening
  - Handreiking VRR
  - Omgevingsvisie

Risico inventarisatie gemeente Ridderkerk

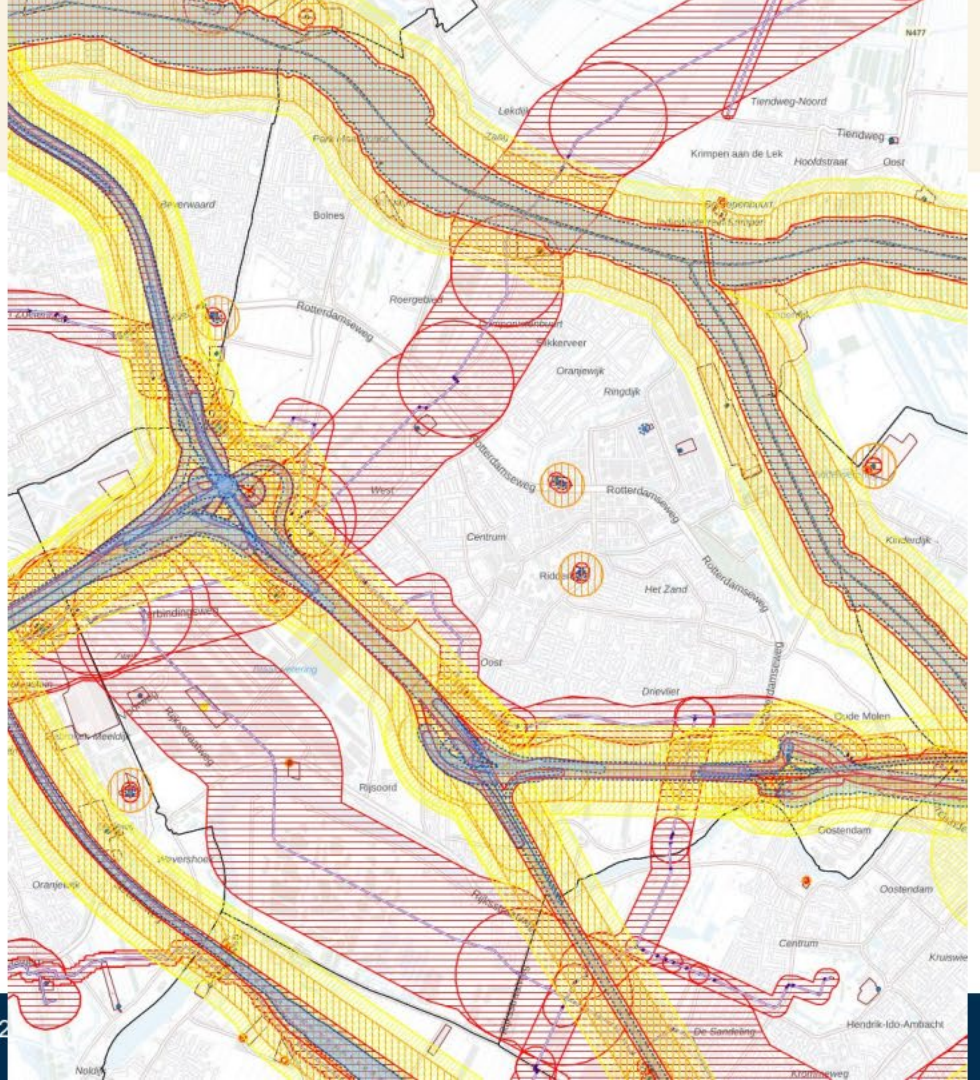

Aanduiding op kaart	Omschrijving
	Vervoer over de (snel)weg
	Vervoer over het spoor
	Vervoer via het water
	Vervoer via buisleiding
A	LPG tankstation
B	Propaantank met vergunningplicht
C	Propaantank zonder vergunningplicht
D	Andere mba's met PR 10-6 contour buiten de erfgrens, zoals: - Bunkercentrum (ander insluitsysteem) - Aardgasmeet- en regelstation - Opslag van gevaarlijke stoffen in verpakking

Overige referenties	Overige mba's met PR 10-6 contour / aandachtsgebieden binnen de erfgrens, zoals:
	- Andere insluitsystemen
	  - Emballagefabriek
	  - Sporthal en zwembad
	  - Distributiecentrum
	- Opslag van gevaarlijke stoffen in verpakking
	- Ammoniakkoelinstallatie
	- Mijnbouwwerk
	- Aardgasmeet- en regelstation
	- Voertuigopstelplaats

Niet zichtbaar	Gifwolkaandachtsgebieden >1500 meter (ZIE SLIDE) - Afvalstoffenterminal Moerdijk B.V. (ATM), 16km ten zuiden van Ridderkerk - Barge Center Waalhaven B.V. , ~7,5 km ten westen van Ridderkerk - Rail Service Center Rotterdam B.V., ~8 km ten westen van Ridderkerk - Kramer Group B.V. ~11km ten westen van Ridderkerk

PR + aandachtsgebieden
Brand, Explosie en Gifwolk
van alle bronnen

Deskstudie

- Visie Externe Veiligheid Ridderkerk (2011)
- Omgevingsvisie gemeente Ridderkerk (2025)
- Handreiking Externe Veiligheid in het omgevingsplan (VRR, concept-2026)
- Externe Veiligheid in het omgevingsplan (ODZOB, 2025)
- Zuid-Hollandse Omgevingsverordening

- Hoe zien de regels van de bruidsschat eruit?

→ Er is nog een aantal keuzes te maken

→ Rekening houden met planning transitie nieuwe deel (thematisch, niet alles tegelijk, ‘bestemmingen’)

→ Rekening houden met structuur/casco omgevingsplan Ridderkerk

Aan de slag met...

1. Zuid Hollandse Omgevingsverordening

2. Externe Veiligheid in het omgevingsplan (ODZOB) – regels en uitgangspunten als voorbeeld

3. Handreiking Externe Veiligheid in het omgevingsplan VRR

4. MBA’s (nieuwvestiging)

Zuid Hollandse Omgevingsverordening

Zuid Hollandse Omgevingsverordening

Artikel 7.18 (groepsrisicobenadering aandachtsgebieden met verhoogd groepsrisico)

1

Indien een omgevingsplan voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling binnen een aandachtsgebied wordt in aanvulling op artikel 5.15 , eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, een kwantitatieve beoordeling van het groepsrisico uitgevoerd indien:

a. de ontwikkeling leidt tot een toename in populatie van meer dan 500 personen in het gebied tussen de PR 10^{-8} contour en de 1% letaliteitsgrens van een milieubelastende activiteit;

b. de ontwikkeling zich bevindt binnen de PR 10^{-8} contour van een milieubelastende activiteit en leidt tot een toename van de personendichtheid van meer dan 10% of een toename van meer dan 100 personen;

c. de ontwikkeling plaats vindt binnen het brand- of explosieaandachtsgebied van een weg, spoorweg of binnenwater die behoren tot het basisnet, waar de bestaande populatiedichtheid hoger is dan 70 personen per hectare, en de ontwikkeling leidt tot een toename van de populatie van meer dan 100 personen;

d. de ontwikkeling plaats vindt binnen het brand- of explosieaandachtsgebied van een weg, spoorweg of binnenwater die behoren tot het basisnet en leidt tot een toename van de personendichtheid van meer dan 10%, waarbij de toename minimaal 100 personen betreft.

Zuid Hollandse Omgevingsverordening

2

Wanneer een ruimtelijke ontwikkeling binnen een aandachtsgebied leidt tot een verhoogd groepsrisico, worden de volgende aspecten betrokken bij de motivering van het groepsrisico:

a. mogelijkheden om de ruimtelijke ontwikkeling plaats te laten vinden buiten het aandachtsgebied;

b. alternatieven met een lager groepsrisico;

c. waardering van al bestaande bescherming, waaronder:

- 1°. in de wet- en regelgeving voorgeschreven basisvoorzieningen;
- 2°. andere in het verleden getroffen maatregelen die gedeeltelijk of geheel bescherming bieden;

d. mogelijkheden om aan de risicobron maatregelen te treffen;

e. mogelijkheden tot aanvullende bescherming, waaronder:

- 1°. binnen het aandachtsgebied afstand houden tot de risicobron;
- 2°. beperking van personendichtheden in de omgeving van de risicobron;
- 3°. treffen van omgevingsmaatregelen tussen de risicobron en bebouwde omgeving;
- 4°. aanvullende bouwmaatregelen;

Zuid Hollandse Omgevingsverordening

- Instructieregels van toepassing op ‘ruimtelijke ontwikkeling’ – kan ‘alles’ zijn
- Kwantitatieve beoordeling vereist in een aantal gevallen.
- Verondersteld wordt dat bekend is:
  - 10-8-contour (MBA)
  - 1% letaliteitscontour (MBA)
  - Personendichtheden (alle risicobronnen)
- Kwalitatieve beoordeling uit lid 2 veronderstelt dat bekend is:
  - De omvang van het GR irt de Ow: toch een kwantitatieve benadering?

Zuid Hollandse Omgevingsverordening

Aanpak:

- De instructieregels van de verordening ‘overgeschreven’ in het OP - kwantitatieve risicobeoordeling via aanvraagvereisten en verwijzing naar provinciale verordening (artikelsgewijze toelichting geeft verdere handvatten)
- De beoordeling uit lid 2 als beoordelingsregel voor vergunningplicht
- Bij een verhoogd groepsrisico: beoordeling van lid 2 gaat uit van een stevigere sturing dan bij een binnenplanse vergunning mogelijk is (alternatieven op andere locaties afwegen) – daarom opgenomen als weigeringsgrond

Externe veiligheid in het omgevingsplan ODZOB

Externe Veiligheid in het omgevingsplan (ODZOB)

- In brand- en explosieaandachtsgebieden:
  - Verbod nieuwe ZKG – dus BOPA
  - Vergunningplicht in regels (B)KG/L
- In gifwolkaandachtsgebieden:
  - ZKG meldplicht – niet overgenomen van ODZOB

- Besproken: meerwaarde voorschriftengebieden?
- Voor bestaande planologische mogelijkheden ZKG: niet gehele aandachtsgebied aanwijzen als voorschriftengebied, maar wel bestaande locaties/gebouwen opnemen in omgevingsplan als voorschriftengebied – inventarisatie nodig ‘bestemmingen’

Externe Veiligheid in het omgevingsplan (ODZOB)

Als we het volgende opnemen

- De regels uit de Zuid Hollandse Omgevingsverordening (overschrijven)
- Een absoluut verbod voor ZKG in brand- en explosie-aandachtsgebieden
- Geen meldplicht binnen gifwolkaandachtsgebied

- Dan is alleen nog de vraag:
  - Welke regels er voor de vergunningverlening gelden voor (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties; en
  - Of dit voldoende het beleid van de VRR vertaalt

Handreiking Externe Veiligheid in het omgevingsplan VRR

Handreiking Externe Veiligheid in het omgevingsplan VRR

Advies VRR: wegen en spoorlijnen											
Type functie	PR 10^{-6}	Brandzone			Explosiezone					Gifwolkzone	
		Brandaandachtsgebied 30m		Brand rest attentiegebied Weg: 100m Spoor: 80m	100% Letaal Weg: 100m Spoor: 140m		1% Letaal Weg 245m Spoor: 325m		Explosie rest attentiegebied Weg 380m Spoor: 500m	Gifwolkaandachtsgebied 300m	Gifwolk rest attentiegebied 1500m
	5.11: Toestaan	5.15: Toestaan	5.14: Voorschriften	5.2: Toestaan	5.15: Toestaan	5.14: Voorschriften	5.15: Toestaan	5.14: Voorschriften	5.2: Toestaan	5.15: Toestaan	5.2: Toestaan
ZKG	Niet toegestaan	Nee	Verplicht	Nvt	Nee, tenzij	Verplicht	Ja, mits	Gedeeltelijk verplichting (tot 200m)	Nvt	Ja, mits	Nvt
KG	Niet toegestaan	Ja, mits	Ja	Nvt	Ja, mits	Afweging bij BOPA	Ja, mits	Nee	Nvt	Ja, mits	Nvt
BKG	Nee, tenzij	Ja, mits	Afweging bij BOPA	Nvt	Ja, mits	Nee	Ja, mits	Nee	Nvt	Ja, mits	Nvt
KL	Niet toegestaan	Nee	Nvt	Nee, tenzij	Nee, tenzij	Nvt	Ja, mits	Nvt	Ja	Nee, tenzij	Ja, mits
BKL	Nee, tenzij	Ja, mits	Nvt	Ja, mits	Ja, mits	Nvt	Ja	Nvt	Ja	Ja, mits	Ja, mits

Aandachtsgebied – 100% letaal - attentiegebied

Handreiking Externe Veiligheid in het omgevingsplan VRR

Aanpassing nav Beleid VRR handreiking

- Attentiegebieden worden niet in Op geregeld;
- ‘Ja, mits / nee, tenzij’ komen terug in vergunningplicht;
- ‘Nee’ komt terug in absoluut verbod;
- Bij aandachtsgebieden buisleidingen onderscheid tussen binnen en buiten 100% letaal (conform beleid gemeente) daar ook absoluut verbod voor (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties

Nieuwe MBA’s

Nieuwe MBA’s

Mba’s, grof onderscheid in:

- Hoe wordt de mba verricht (doel- en middelvoorschriften)
  - Omgevingsplan (H22) voor ‘kleine’ mba’s – veiligheid alleen zorgplicht (22.44)
  - Bal voor ‘grote mba’s’

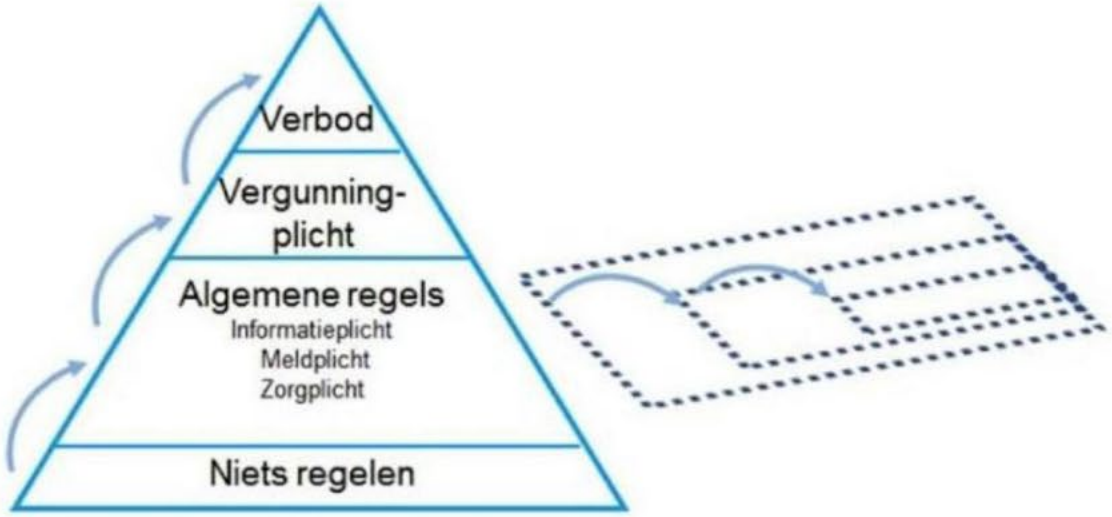
- Mba in relatie tot omgeving (immissie, risico’s)
  - Omgevingsplan
  - H5 Bkl (jo. bijlage VII Bkl)
  - Waar mag een mba plaatsvinden?
  - Sturingsfilosofie

Nieuwe MBA's

Manier van sturen in combinatie met locatie (GIO)

Geldt niet alleen voor mba, maar ook voor planologisch gebruik

Sturen op planologisch gebruik betekent soms dat sturen op mba niet nodig is (als mba hiermee al is uitgesloten)

Sturingsfilosofie - vertrekpunt

In de aanpak onderscheid tussen:

- breed inzetbare activiteiten: kunnen voorkomen bij verschillende functies, zoals bedrijventerrein, logistiek, agrarisch gebruik, tankstations, nutsvoorzieningen of horeca;
- functie-specifieke activiteiten: horen bij een duidelijke activiteit of functie, zoals een windpark, Seveso-inrichting, LPG-tankstation of mijnbouwwerk.

Planologische lijn:

- bij breed inzetbare activiteiten is algemene sturing in het omgevingsplan vaak wenselijk (mba's kunnen op meerdere plekken, bij meerdere soorten planologische activiteiten voorkomen);
- bij functie-specifieke activiteiten ligt het voor de hand om eerst te kijken of de planologische functie waar de mba bij hoort aanwezig is. Als mba niet kan vanwege beperking planologisch gebruik, wat wil je dan regelen voor de mba?

Sturingsfilosofie – vervolg

- Gemeente inventariseren: welke gebieden wel en welke niet geschikt voor binnenplans toelaten nieuwe MBA's (en onder welke voorwaarden) – bijv. onderscheid in bedrijventerreinen en woonwijken (omgevingsvisie)
- Uitgangspunt algemeen: als het nodig is om een GIO op te nemen in het omgevingsplan, dan MBA niet binnenplans mogelijk maken (bijv. als voorschriftengebied moet worden aangewezen)
- Bij beoordeling binnenplans – geen overschrijding grenswaarde groepsrisico
- Niet alleen rekening houden met bestaande situatie, maar ook met toekomstige ontwikkelingen

Vragen?

3. Vragen n.a.v. de presentatie

- Welke vragen en/of suggestie heb je aan Linda?

3. Verslag

Van uitgangspunten naar planregels

- Linda Dekkers licht namens de gemeente Ridderkerk toe hoe veiligheidsuitgangspunten zijn vertaald naar regels voor het omgevingsplan. Vier workshops brachten gemeente, VRR en DCMR bijeen.
- Naast veiligheidsadviseurs waren medewerkers voor het omgevingsplan en geografische informatie betrokken. De regels moeten aansluiten op het gemeentelijke casco omgevingsplan en de gekozen transitieaanpak.
- De inventarisatie omvat risicobronnen, PR-contouren en aandachtsgebieden. Ook bestaande functies en nog onbenutte mogelijkheden in het tijdelijke deel van het omgevingsplan zijn van belang.
- De aanpak is iteratief: algemene uitgangspunten veranderen zodra concrete gevallen worden getoetst. Het werk is nog niet afgerond, vooral voor nieuwe milieubelastende activiteiten moet nog e.e.a. worden onderzocht en uitgewerkt.

3. Verslag

Provinciale instructieregels en groepsrisico

- De Zuid-Hollandse Omgevingsverordening vormt een verplicht vertrekpunt. De instructieregels zijn vertaald naar aanvraagvereisten en beoordelingsregels voor een binnenplanse vergunning.
- Wanneer een kwantitatieve beoordeling nodig is, moet de aanvrager die aanleveren. De benodigde informatie over contouren en populatie is niet altijd direct beschikbaar.
- Bij verhoogd groepsrisico is in de besproken aanpak een weigeringsgrond opgenomen. Een initiatief kan dan via een BOPA een bredere afweging krijgen, inclusief een afweging over alternatieve locaties.
- De verwijzing naar de provinciale verordening en de duidelijkheid voor initiatiefnemers blijven aandachtspunten. In het gesprek is voorgesteld deze uitvoeringsvragen met de provincie te bespreken.

3. Verslag

Zeer kwetsbare gebouwen en bestaande rechten

- Voor nieuwe zeer kwetsbare gebouwen binnen brand- en explosieaandachtsgebieden kiest Ridderkerk in de besproken aanpak voor een verbod binnen het plan. Toelating vraagt dan een BOPA.
- Voor nieuwe (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties geldt een binnenplanse vergunningplicht. Ook een gebruikswijziging van een bestaand gebouw kan daaronder vallen.
- De gemeente inventariseert waar bestaande planologische mogelijkheden al zeer kwetsbare gebouwen toelaten. Voor die locaties is aanwijzing als voorschriftengebied het uitgangspunt.
- Een brede maatschappelijke bestemming volstaat niet als resultaat van een inventarisatie. Per locatie moet blijken welk gebruik werkelijk is toegestaan. De gevolgen van beperking van bestaande rechten vragen een afzonderlijke beoordeling.

3. Verslag

Bouwkundige eisen en gebiedskeuzes

- Deelnemers vragen hoe voorschriftengebieden doorwerken bij functiewijziging, verbouw en vervangende nieuwbouw. De concrete bouwactiviteit bepaalt mede welke eisen toepassing kunnen krijgen.
- De VRR-handreiking gebruikt ook attentiegebieden buiten de aandachtsgebieden. Ridderkerk neemt daarvoor in deze aanpak geen aanvullende regels in het omgevingsplan op.
- De gemeentelijke vertaling van de VRR-benadering gebruikt een vergunningplicht voor “ja, mits” en “nee, tenzij”. Een “nee” komt terug als verbod.
- Bij buisleidingen is onderscheid gemaakt tussen de 100%-letaliteitszone en het overige aandachtsgebied. Binnen die eerste zone bevat de besproken aanpak strengere beperkingen, ook voor (beperkt) kwetsbare functies.

3. Verslag

Aandachtsgebied en werkingsgebied

- Een aandachtsgebied bestaat door de aanwezigheid van een risicobron. Opname in het omgevingsplan is niet nodig om het aandachtsgebied te laten bestaan.
- Wil de gemeente eigen regels aan een gebied verbinden, dan moet het werkingsgebied van die regels juridisch en geografisch duidelijk zijn. Daarvoor gebruikt zij een geografisch informatieobject (GIO).
- Er wordt toegelicht dat zichtbaarheid van actuele aandachtsgebieden in Regels op de kaart juist om die reden wordt voorbereid. Dat helpt bij het raadplegen van de veiligheidsinformatie.
- Die zichtbaarheid vervangt volgens de toelichting niet het gemeentelijke werkingsgebied. Als een bron of rekenmethodiek verandert, moet worden beoordeeld of ook het GIO en het omgevingsplan moeten worden aangepast.

3. Verslag

Nieuwe milieubelastende activiteiten

- De aanpak onderscheidt voorschriften voor het uitvoeren van een activiteit van de ruimtelijke vraag of die activiteit op een bepaalde locatie past. Het omgevingsplan moet ook de omgeving meewegen.
- De gemeente onderzoekt waar nieuwe activiteiten binnenplans kunnen worden toegelaten en onder welke voorwaarden. De besproken lijn is terughoudend waar een nieuw GIO of voorschriftengebied nodig wordt.
- Naast bestaande bebouwing tellen ook toekomstige ontwikkelingen mee. Een nieuwe bron mag de gewenste afweging over gebouwen binnen het nieuwe aandachtsgebied niet onbedoeld onmogelijk maken.

3. Vragen en vervolg

Openstaande uitwerking Ridderkerk

- Wat betekent “verhoogd groepsrisico”? Linda noemt een groepsrisico boven de oriëntatiewaarde en zegt toe de juridische onderbouwing uit de artikelsgewijze toelichting te delen.
- Kunnen de drempels uit de provinciale regels ook helpen bij nieuwe activiteiten? De vraag over onder meer 70 personen per hectare leidt nog niet tot een uitgewerkte generieke oplossing.
- Hoe wordt omgegaan met groei van bestaande aandachtsgebieden door uitbreiding of wijziging van bedrijven? Die inventarisatie en de vertaling naar regels moeten nog plaatsvinden.
- Zicht op bestaande rechten, toekomstige functies en toekomstige risicobronnen blijft nodig om de regels per locatie te toetsen. De provinciale verordening is bij de verwijzingen opgenomen.

Lunchpauze

We gaan lunchen!

Provincie Noord-Brabant

Stappenplan “Afweging GR binnen AG” + definities ZKG en (B)KGL

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Agenda

1. Even voorstellen
2. Aanleiding ontwikkelen Stappenplan
3. Definities zeer kwetsbaar gebouw - kwetsbaar gebouw/locatie - beperkt kwetsbaar gebouw/locatie
4. Voorbeeldcasussen doorlopen adhv het Stappenplan
5. Project Ontwikkelbudget “Effectiviteit van omgevingsmaatregelen”

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Aanleiding Stappenplan

Omgevingswet → Verandering beoordelingsmethodiek.
Gemeenten → Naar eigen inzicht invulling geven aan de bestuurlijke afweging
BKL Artikel 5.15 → Hoe?
Houvast en een gelijkwaardige benadering
Stappenplan → doorlopen bij ontwikkeling in BAG en/of EAG
3 Maatregelenniveau's:

- Maatregelenniveau A = Basisbescherming
- Maatregelenniveau B = Bron- en/of omgevingsmaatregelen
- Maatregelenniveau C = Aanvullende bouwkundige maatregelen

- Digitale invoermodule + toelichting → Website RIVM (Maatregelenwiki)

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Provincie Noord-Brabant

Zeer Kwetsbaar gebouw:

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Provincie Noord-Brabant

Zeer Kwetsbaar gebouw:

Een gebouw met een van de volgende gebruiksfuncties, alleen voor zover het gaat om die gebruiksfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan:
a. een woonfunctie voor 24-uurszorg;
b. een bijeenkomstfunctie:
1°.voor kinderopvang; of
2°.voor dagverblijf van personen met een lichamelijke of geestelijke beperking;
c. een celfunctie als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving;
d. een gezondheidszorgfunctie met bedgebied; of
e. een onderwijsfunctie:
1°.voor basisonderwijs; of
2°.voor onderwijs aan minderjarigen met een lichamelijke of geestelijke beperking.

Zeer Kwetsbaar gebouw:

Een woonfunctie voor 24-uurszorg;
Definitie Bbl
24-uurszorg: vanuit het zorgaanbod georganiseerde koppeling tussen wonen en zorg voor professionele zorgverlening aan de bewoners gedurende 24 uur per dag.
Toelichting Bbl (pagina 525)
24-uurszorg: aan de woning is een zorgaanbod van 24 uur per dag verbonden, middels in de woning of een zusterpost aanwezig personeel. Een zusterpost is een in de directe nabijheid van de woning gelegen post die 24 uur per dag bereikbaar is en van waaruit 24 uur per dag directe hulp aan de bewoner kan worden verleend.

Zeer Kwetsbaar gebouw:

Een bijeenkomstfunctie:
1°.voor kinderopvang; of
Definitie Bbl:
bijeenkomstfunctie voor kinderopvang: bijeenkomstfunctie voor het bedrijfsmatig opvangen, verzorgen, opvoeden en begeleiden van kinderen die het basisonderwijs nog niet hebben beëindigd, met uitzondering van gastouderopvang als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet kinderopvang;
2°.voor dagverblijf van personen met een lichamelijke of geestelijke beperking;
Hoofdfunctie moet maatschappelijk zijn. Dus als functie horeca is dan geen zeer kwetsbaar gebouw, ondanks dat er mogelijk personen werken met een geestelijke beperking (Brownies en Downies). Of glastuinbouw bedrijf waar personen met geestelijke beperking werken.

Zeer Kwetsbaar gebouw:

Een celfunctie als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving;
Definitie Bbl
Celfunctie: gebruiksfunctie voor dwangverblijf van personen;

Zeer Kwetsbaar gebouw:

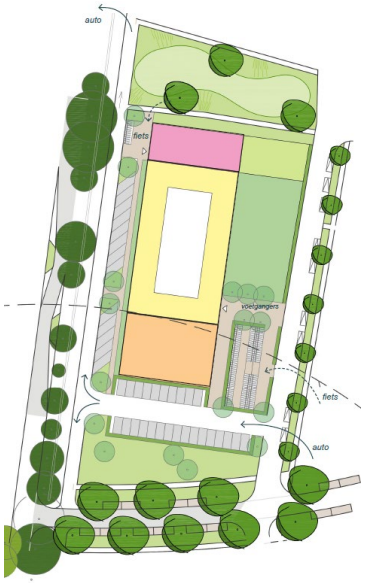
Een gezondheidszorgfunctie met bedgebied
Definitie Bbl:
bedgebied: verblijfsgebied met een of meer bedruimten;
bedruimte: verblijfsruimte bestemd voor een of meer bedden bestemd voor slapen of voor het verblijf van bedgebonden patiënten in die ruimte;

Zeer Kwetsbaar gebouw:

Een onderwijsfunctie, voor zover het gaat om die gebruiksfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan:
1°.voor basisonderwijs; of
2°.voor onderwijs aan minderjarigen met een lichamelijke of geestelijke beperking.
Definitie Bbl:
onderwijsfunctie: gebruiksfunctie voor het geven van onderwijs;

Voorbeeld:
Gymzaal waar kinderen van de basisschool sporten en deze gymzaal ligt niet op het schoolterrein dan is het niet zeer kwetsbaar. Gemeente mag zelf beslissen om het alsnog als zeer kwetsbaar te bestempelen.

Zeer Kwetsbaar gebouw?

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Provincie Noord-Brabant

Kwetsbaar gebouw:

Een gebouw met een van de volgende gebruiksfuncties, alleen voor zover het gaat om die gebruiksfunctie en voor zover het niet gaat om een beperkt kwetsbaar gebouw of een zeer kwetsbaar gebouw:

a. een woonfunctie;
b. een bijeenkomstfunctie;
c. een industriefunctie als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving;
d. een gezondheidszorgfunctie;
e. een kantoorfunctie;
f. een logiesfunctie als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving;
g. een onderwijsfunctie;
h. een sportfunctie als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving; of
i. een winkelfunctie als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Beperkt kwetsbaar gebouw:

Een gebouw met een van de volgende gebruiksfuncties, alleen voor zover het gaat om die gebruiksfunctie :

een bijeenkomstfunctie, met uitzondering van een bijeenkomstfunctie:

waarin doorgaans een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig is

een industriefunctie als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, met uitzondering van gebouwen waarin doorgaans een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig is

een onderwijsfunctie voor volwassenenonderwijs, met uitzondering van een onderwijsfunctie waarin doorgaans een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig is

een sportfunctie als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, met uitzondering van een sportfunctie

waarin doorgaans een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig is

Beperkt kwetsbaar of kwetsbaar

waarin doorgaans een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig is
- De populatie is niet groter dan 50 personen;
- De populatie is minder dan 40 uur per week aanwezig binnen het te realiseren gebouw inclusief gebruiksruimte

Beperkt kwetsbaar of kwetsbaar gebouw

Om de populatie te bepalen maken we gebruik van kengetallen per bedrijfsvloeroppervlakte (bvo):

- Voor bijeenkomstfunctie: 1 persoon per 30 m2 BVO, tenzij het gaat over een functie waarbij groepen verminderd zelfredzame personen aanwezig zijn;
- Voor volwassen onderwijsfunctie: 1 persoon per 30 m2 bvo;
- Voor sportfuncties: 1 persoon per 50 m2 bvo, tenzij het gaat over functie waarbij groepen verminderd zelfredzame personen aanwezig zijn;
- Voor industriefunctie: 1 persoon per 100 m2 bvo (fabrieken en productiebedrijven);
- Voor logistiekfunctie: 1 persoon per 650 m2 bvo (op- en overslag van producten).

Noot: Deze kentallen zijn gebaseerd op de PGS 1 deel 6 "Aanwezigheidsgegevens“
en verschillen met een aantal van de aannames in de KGL-module!

Beperkt kwetsbare of kwetsbare Locatie

Om de populatie te bepalen maken we gebruik van kengetallen:

Voor sport, spel of recreatief dagverblijf, met uitzondering van locatie waar doorgaans een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig is:

40 uur in de week en

Personendichtheid meer dan 100 personen per hectare

Dan reguliere sportclubs zijn dan beperkt kwetsbaar

Grotere sport of pretparken zijn dan kwetsbaar

Beperkt kwetsbare of kwetsbare Locatie

Om de populatie te bepalen maken we gebruik van kengetallen:

Voor sport, spel of recreatief dagverblijf, met uitzondering van locatie waar doorgaans een groot aantal personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig is:

40 uur in de week en

Personendichtheid meer dan 100 personen per hectare

Dan reguliere sportclubs zijn dan beperkt kwetsbaar

Grotere sport of pretparken zijn dan kwetsbaar

Beperkt kwetsbare of kwetsbare Locatie

Attractieparken	Oppervlakte in ha	Maximaal aantal pers. per dag	Dichtheid per ha
Efteling	72	40000	555,6
BillyBird Hemelrijk	20	7000	350,0
Toverland	30	12000	400,0
Sportvelden	Oppervlakte in ha	Maximaal aantal pers. per dag	Dichtheid per ha
Herdgang	10	2780	278
Hockeyclub (generiek)	6	500	83,33333333
Dierentuinen	Oppervlakte in ha	Maximaal aantal pers. per dag	Dichtheid per ha
Eindhoven Zoo	16	3870	241,875
Beekse Bergen	120	15000	125
ZooParc Overloon	20	5000	250
Speeltuinen	Oppervlakte in ha	Maximaal aantal pers. per dag	Dichtheid per ha
De Splinter	2,5	1000	400
St. Joseph Speeltuin	2	1000	500
VOJ	1	300	300

Casus 1

Realiseren van 3 woningen in het centrum van Boxtel.

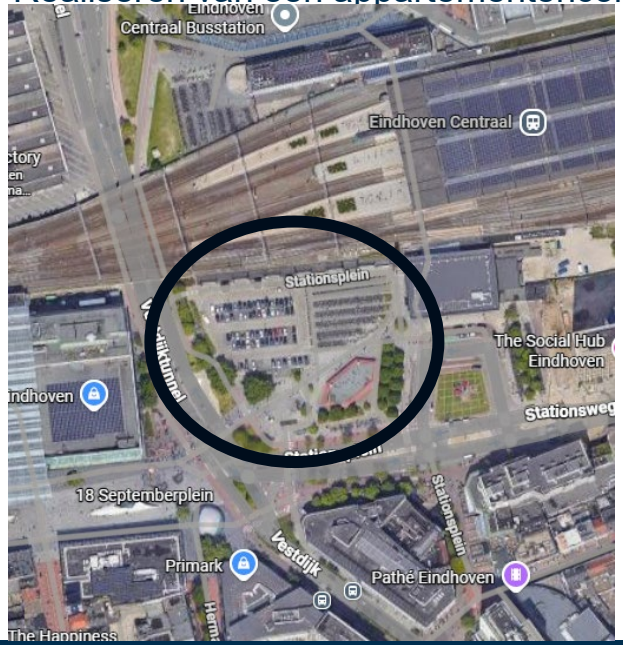
Casus 2:

Realiseren van een bedrijf (logistiek) (oppervlakte 27.000 m2/ 650 = 41 personen):

Casus 3:

Realiseren van een appartementencomplex:

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Project “Effectiviteit van omgevingsmaatregelen”

Aanleiding
Doel
Aanpak
Resultaat
Deelnemers
Uitvoering + planning
Looptijd

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Project “Effectiviteit van omgevingsmaatregelen”

Scenario’s/risicobronnen:

- Explosie spoor
- Explosie weg
- Explosie propaan/LPG
- Brand spoor
- Brand weg
- Brand propaan/LPG
- Brand buisleiding

Per scenario/risicobron → Flowchart met handelingskader om per situatie te bepalen of een maatregel effectief en haalbaar is.

Looptijd project: 1 april 2026 t/m 1 juli 2028

Provincie Noord-Brabant

4. Verslag

Stappenplan afweging groepsrisico

- Nanny van Rooij en Luc Stortelder presenteren een gezamenlijk hulpmiddel van de provincie en Brabantse omgevingsdiensten voor afwegingen binnen brand- en explosieaandachtsgebieden.
- Het stappenplan ondersteunt nieuwe ontwikkelingen met kwetsbare en beperkt kwetsbare gebouwen en locaties. Het is niet bedoeld voor gifwolkaandachtsgebieden of zeer kwetsbare gebouwen.
- Er zijn drie maatregelniveaus: basisbescherming, bron- en/of omgevingsmaatregelen en aanvullende bouwkundige maatregelen. De benodigde bescherming volgt uit de situatie en het scenario.
- Het hulpmiddel vervangt de gemeentelijke keuze niet. Gemeenten moeten de gekozen benadering bestuurlijk dragen en zo nodig verankeren in beleid. De digitale module en toelichting zijn via RIVM en Provincie Noord-Brabant beschikbaar.

4. Verslag

Kwetsbaarheid en populatiegegevens

- De indeling van gebouwen vraagt naast landelijke definities soms een lokale interpretatie. Bij een gymzaal buiten een basisschool is bijvoorbeeld discussie gevoerd over gebruik, hoofdfunctie en zelfredzaamheid.
- De Brabantse handreiking werkt met kengetallen voor aantallen personen en verblijfsduur. Deelnemers benadrukken dat andere regio's andere keuzes maken en dat die keuzes uitlegbaar moeten zijn.
- Voor de berekening is het bruto vloeroppervlak per functie vaak nodig. Bij gemengde gebouwen ontbreekt die uitsplitsing regelmatig. Amsterdam gebruikt een benadering met gebruiksoppervlak en een percentage hierbovenop.

4. Verslag

Volgorde van de veiligheidsafweging

- De eerste stappen bekijken of een ontwikkeling buiten het aandachtsgebied kan plaatsvinden, meer afstand kan houden of minder personen kan omvatten. Die afweging hoort herkenbaar bij het plan.
- Bij beperkte aanwezigheid of lage personendichtheid kan basisbescherming passend zijn. Bereikbaarheid, bestrijdbaarheid, zelfredzaamheid en vlucht- of schuilmogelijkheden blijven onderdeel van die beoordeling.
- Vervolgens komen bestaande en aanvullende bron- en omgevingsmaatregelen in beeld. Als die geen passende bescherming bieden, volgen bouwkundige maatregelen en de afweging over hun effectiviteit en kosten.
- Als passende bescherming niet haalbaar is, staat ook de geschiktheid van de locatie ter discussie. Wil de gemeente daar toch ontwikkelen, dan vraagt dat een expliciete bestuurlijke verantwoording.

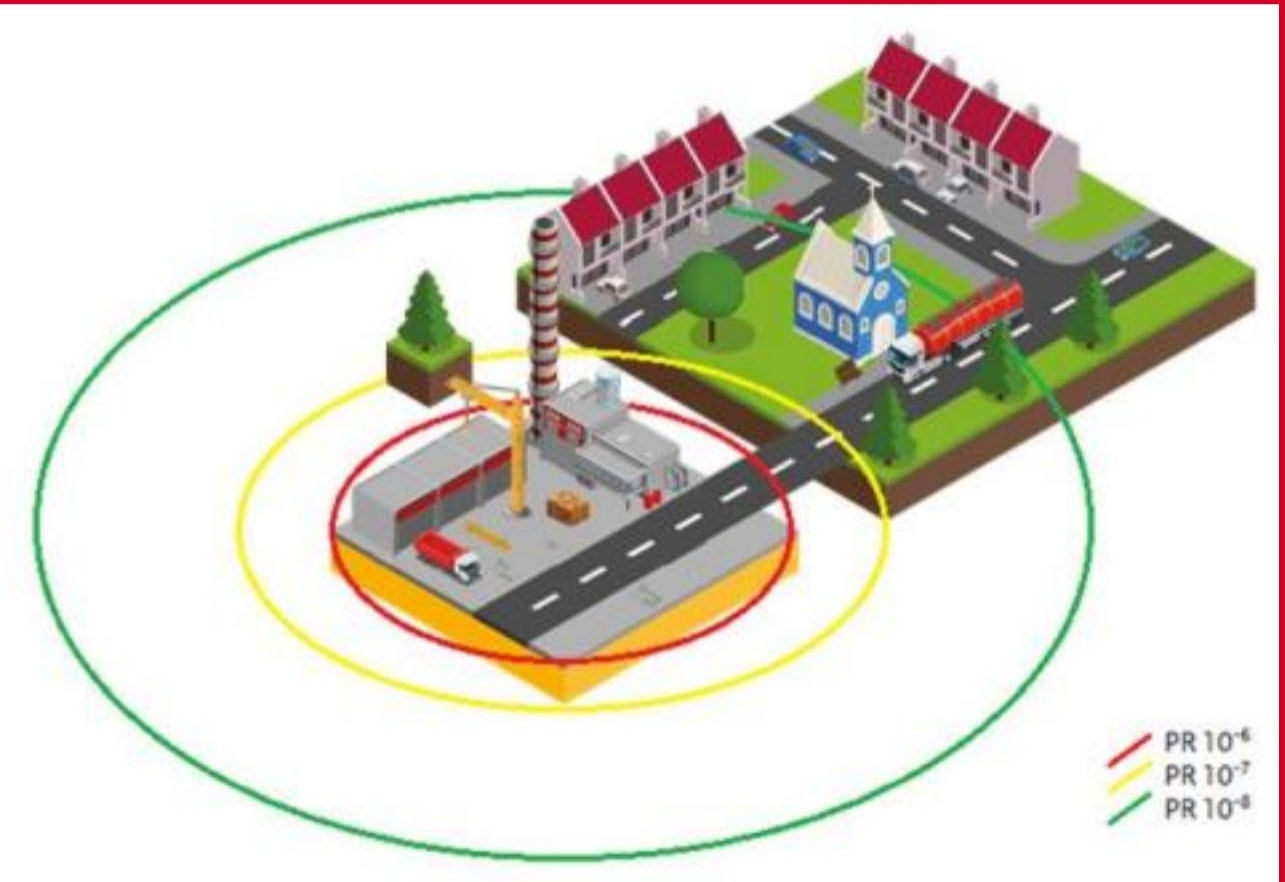
4. Verslag

Casussen en grenzen van bescherming

- De casus met drie woningen in Boxtel laat zien dat de afweging voor brand en explosie apart moet worden doorlopen. Een maatregel die bij brand helpt, hoeft bij explosie geen passende bescherming te bieden.
- Bij het voorbeeld van een beperkt kwetsbaar logistiek gebouw komt het stappenplan uit op basisbescherming. Ook dan moeten bereikbaarheid, zelfredzaamheid en incidentbestrijding op orde zijn.
- Bij hoogbouw langs het spoor zijn aanvullende voorzieningen besproken, waaronder een beschermde vlucht- of schuilmogelijkheid. Effectiviteit hangt samen met afstand, gebouwhoogte en het gekozen scenario.
- Deelnemers vragen naar gelijkwaardige bouwkundige oplossingen. Ook is benadrukt dat bescherming tegen een koude BLEVE op korte afstand grenzen kent en geen zekerheid mag worden verondersteld i.r.t. de bouwkundige maatregelen.

5. Handreiking Externe Veiligheid in het Omgevingsplan

Van regels naar veiligheidsniveau

Beleid om aan regels te voldoen, of gebruiken we regels om het gewenste veiligheidsniveau te bereiken?

DCMR milieudienst Rijnmond

LIOGS
Landelijk Informatiepunt Ongevallen Gevaarlijke Stoffen

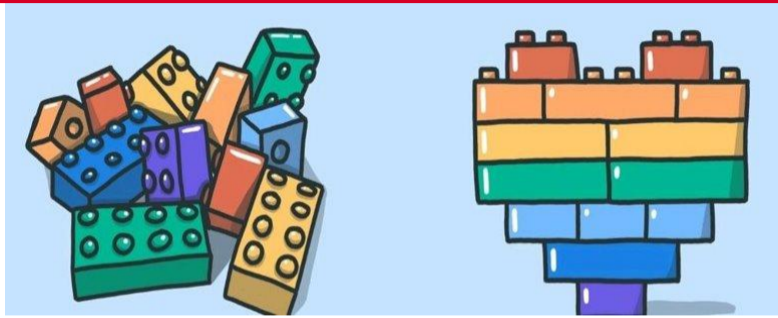
MARCO VAN DEN BERG

ADVISEUR GEVAARLIJKE STOFFEN

Vertro

Waarom deze discussie nu?

- Woningbouwopgave
- Energietransitie
- Klimaatadaptatie
- Economische ontwikkeling
- Verduurzaming industrie

Inzicht verkrijgen in de specifieke verantwoordelijkheden en bevoegdheden

=> Risico's en kwetsbaarheden groeien naar elkaar toe.

Het "oude" denken

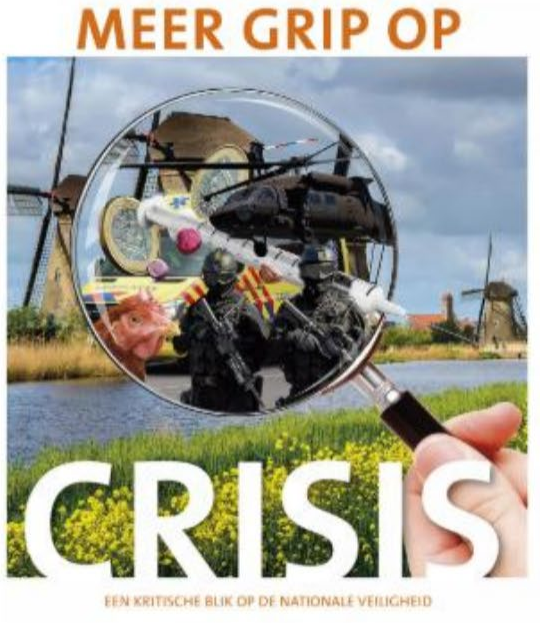
- Externe Veiligheid

- Focus op risicocontouren, groepsrisico, aandachtsgebieden en wettelijke normen.

Het nieuwe speelveld

- Waterstof(dragers)
- Batterijopslag
- Natuurbrand
- Overstromingen
- Vitale infrastructuur
- Zorgcontinuïteit

=> vragen om een bredere benadering.

Omgevingsveiligheid

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid

Handreiking Omgevingsveiligheid in het omgevingsplan

veiligheidsregio limburg-noord

Handre

Externe veili

omgev

Beleidskeuzes maken

besta

Handreiking

Omgevingsplanregels fysieke veiligheid

Zoeken

Informatiepunt Leefomgeving

Kenniscentrum van de overheid

externe veiligheid in

lannen

Home > Thema's > Externe veiligheid > Externe veiligheid in het omgevingsplan >

Algemene instructieregels externe veiligheid

Algemene instructieregels externe veiligheid

ondersteunt gemeenten, omgevingsdiensten en

toepassen van omgevingsveiligheid in het omgevingsplan

swet. De handreiking bundelt praktijkvoorbeelden,

orbeeldoplossingen voor veelvoorkomende vraagstukken

eid in omgevingsplannen. Denk aan het omgaan met

opstellen van planregels voor risicovolle activiteiten, en

ewenste nieuwe risicosituaties en risicocommunicatie. De

aan een meer uniforme, transparante en praktisch

omgevingsveiligheid, terwijl ruimte blijft bestaan voor

aatwerk.

regels opnemen over externe

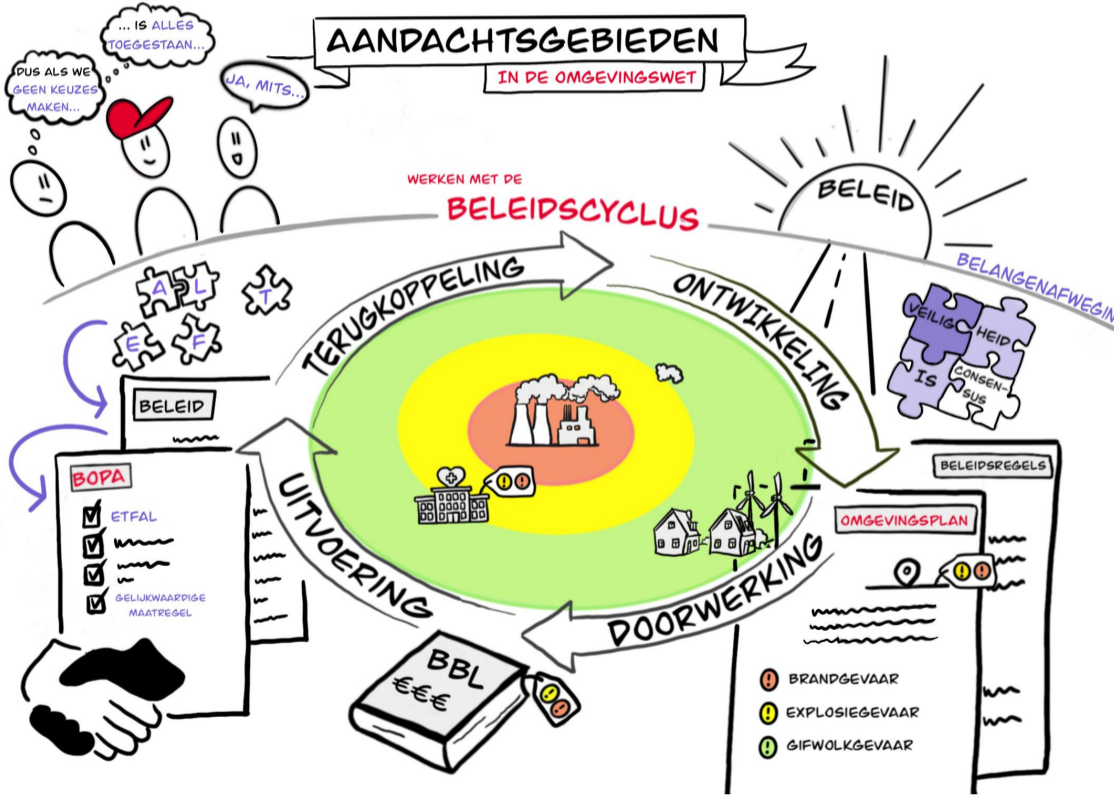
Wat zien we ontstaan?

- RIVM: methodieken
- NIPV: effecten en maatschappelijke-ontwrichting
- Omgevingsdiensten: bestuurlijke afwegingen
- Veiligheidsregio's: uitvoerbare planregels
  - VRR: Meer inzicht voor verschillende doelgroepen

Opvallende observatie

- Geen van deze documenten vraagt om méér regels.
- Kernvraag is steeds:

Wat is een verantwoord veiligheidsniveau?

Van bron naar effect

Oude vraag: hoe gevaarlijk is de activiteit?

Nieuwe vraag:

Wat gebeurt er met de samenleving als het misgaat?

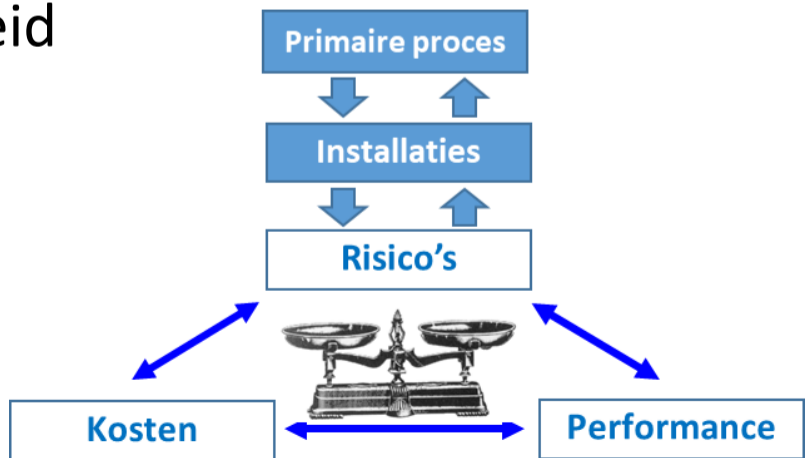
Artikel 5.2 Bkl
Voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises. Inclusief zelfredzaamheid, hulpverlening en continuïteit.

De bestuurlijke uitdaging

Experts berekenen risico's

Bestuurders bepalen welk risico acceptabel is

Het echte dilemma:
Veiligheid moet worden afgewogen tegen woningbouw, economie, leefbaarheid en duurzaamheid

Van normgericht naar veiligheidsgericht

Normgericht: voldoet het?

Veiligheidsgericht: werkt het?

Eigenschap	Compliance (Naleving)	Weerbaarheid (Resilience)
Hoofddoel	Boetes en juridische risico's voorkomen	Continuïteit van de organisatie garanderen bij crisis
Gedreven door	Externe wetten, regels en toezichthouders	Interne veiligheidscultuur en risicomanagement

Wat betekent dit voor bestuurders?

- Veiligheidsdoelen formuleren
- Ambities concretiseren
- Keuzes transparant maken
- Risico's verantwoorden

Op basis van de expertise:

RIVM	→ risico begrijpen
NIPV	→ effecten begrijpen
Omgevingsdienst	→ afweging organiseren
Veiligheidsregio	→ implementatie mogelijk maken

Kernboodschap

De praktijk vraagt niet om meer regels,
maar om:

- Inzicht in de verschillende bestaande kaders
- Handelingsperspectieven
- Uitvoerbare maatregelen

- **Vaststelling door Algemeen Bestuur na de zomer (9 september)**
- **Vervangt het Externe veiligheidsbeleid (2013)**
- **Voor gemeente:**
  - Beleidskeuzes in het omgevingsplan
  - Beoordeling van ontwikkelingen binnen aandachtsgebieden
  - Afweging van kwetsbare functies op risicolocaties
  - Invulling van de verantwoordingsplicht voor omgevingsveiligheid
- **Voor VRR:**
  - Eenduidige en transparante advisering

5. Handreiking Externe Veiligheid in het Omgevingsplan

- Welke vragen en/of suggestie heb je aan Marco?

5. Verslag

Van regels naar veiligheidsniveau

- De centrale vraag is welk veiligheidsniveau wordt bereikt. Daarvoor zijn inzicht in bronrisico's, mogelijke effecten op de samenleving en uitvoerbare maatregelen nodig.
- In de discussie is benadrukt dat bronpreventie, incidentbestrijding en beperking van omgevingseffecten samen aandacht vragen. Technische preventie neemt de noodzaak van voorbereiding op incidenten niet weg.
- Veiligheidsvoorzieningen kunnen incidentbestrijding ook ingewikkelder maken. Het voorbeeld van veilig overpompen bij een incident laat zien dat specialistische kennis en samenwerking met de branche nodig blijven.

5. Verslag

Veiligheidscultuur buiten Seveso

- Deelnemers vragen om meer aandacht voor veiligheidscultuur bij kleinere en grotere bedrijven die niet onder het Seveso-regime vallen. Ook daar kunnen incidenten met omgevingseffecten plaatsvinden.
- De energietransitie brengt nieuwe processen naar bedrijven met een andere kernactiviteit. Kennis over de bestaande productie betekent niet automatisch deskundigheid over bijvoorbeeld nieuwe brandstoffen of opslag.
- Een gesprek over veiligheidscultuur gaat verder dan aanwezigheid van procedures. Het betreft ook het melden van fouten, leren van ervaringen, toegankelijkheid van informatie en gedrag in de organisatie.
- Bij incidenten moet de bedrijfsdeskundige de hulpdiensten bruikbare informatie en ondersteuning kunnen geven. Deelnemers zien aanleiding om deze benadering breder te onderzoeken en toe te passen.

5. Verslag

Meerwaarde en status VRR-handreiking

- De VRR-handreiking brengt bestaande kaders en afwegingen per doelgroep en situatie bij elkaar. De tabellen moeten gemeenten helpen bij beleidskeuzes en ontwikkelingen op risicovolle locaties.
- De regionale meerwaarde ligt in het omgaan met samenlopende bronnen en complexe situaties. Een handreiking uit Rijnmond is daardoor niet zonder meer de beste keuze voor elke andere regio.
- De handreiking richt zich in de eerste plaats op ondersteuning van gemeenten. Voor initiatiefnemers blijft inzicht nodig in de keuzes en voorwaarden die op hun eigen locatie gelden.

5. Vragen en discussie

Adviseren en bestuurlijk afwegen

- De veiligheidsregio levert scenario's, informatie over de effecten en advies om een besluit goed voor te bereiden. De afweging over aanvaardbaarheid en andere maatschappelijke belangen blijft bij het bevoegd gezag
- Deelnemers vragen om samenwerking met gemeenten bij het voorbereiden van die afweging. Veiligheidsdoelen, ambities en het resterende risico moeten voor bestuurders herkenbaar zijn.
- Bedrijven ervaren verschillen tussen regio's bij vergelijkbare activiteiten als lastig. Tegelijk kunnen de lokale omgeving en bestuurlijke keuzes aanleiding geven tot verschillende uitkomsten van besluitvormingstrajecten.
- De gedeelde behoefte is transparantie: het moet uitlegbaar zijn waarom op de ene locatie andere maatregelen gelden dan op de andere. Een handreiking kan helpen de onderbouwing zichtbaar te maken.

6. Afsluiting

Bijeenkomsten kennistafels

- 2 november: VET (13:00-15:00 online)
- 3 november online Actualiteitenochtend VNG (09:00-13:00)
- 17 november: Transport (10:00-16:00 live Haskoning Amersfoort)
- 1 december VNG Training EOS (09:00-13:00 live Haskoning Utrecht)

Bijlagen en verwijzingen

Verdieping en bijeenkomsten

- Stappenplan afweging groepsrisico binnen aandachtsgebieden: digitale module en toelichting via de provincie Noord-Brabant en het RIVM.
- IPLO Schakeldag Hoofddorp, 5 november 2026: programma en praktische informatie.
-

Omgevingsveiligheidsspel

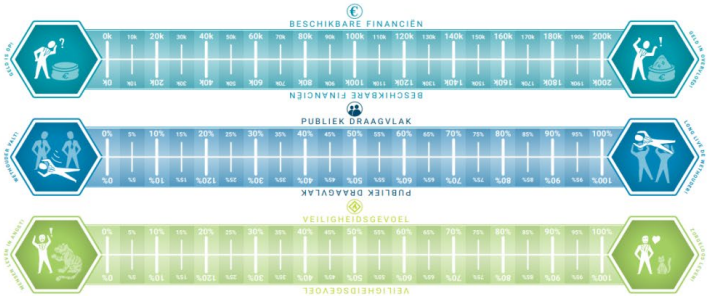
Serious Game: Afwegingen rond Omgevingsveiligheid

Het omgevingsveiligheidsspel is in opdracht van de VNG ontwikkeld voor bestuurders die te maken hebben met vraagstukken van omgevingsveiligheid bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving, zoals de energietransitie, woningbouwopgave en circulaire economie.

Ruimtelijke ontwikkelingen brengen **kansen én risico's** met zich mee. Kiezen voor **veiligheid** staat daarbij nooit op zichzelf. Hoe weegt u veiligheid af tegen andere maatschappelijke belangen?

Het bordspel laat **bestuurders** – samen met hun adviserende beleidsambtenaren – ervaren hoe **ruimtelijke keuzes** doorwerken in de **omgevingsveiligheid**. Niet door theoretische uitleg, maar door zelf keuzes te maken, gevolgen te ervaren en bestuurlijke afwegingen te maken.

In het spel gaat u in **teams** met elkaar het gesprek aan over de inrichting van een gemeente. Ieder team krijgt een **eigen casus** en maakt strategische keuzes.

Welke afwegingen maakt u als bestuurder:

- Geeft u alle ruimte aan verduurzaming?
- Welke veiligheidsmaatregelen kiest u?
- Hoeveel kosten die?
- En wat betekenen uw keuzes voor bewoners en maatschappelijk draagvlak?

Let op: verliest u te veel draagvlak, dan valt de wethouder en bent u 'af'.

Voorbeeldafweging buisleidingen

De rijksoverheid wil een strategische buisleidingenstraat aanleggen, waarin onder meer **leidingen voor waterstofdragers** kunnen komen. In de regel mogen er binnen 5 meter van het tracé **geen permanente objecten** worden geplaatst. Het is nog onzeker welke waterstofdrager zal worden vervoerd en welke andere leidingen later in hetzelfde tracé worden aangelegd. Voor bijvoorbeeld ammoniak geldt een grotere veiligheidsafstand. Langs het tracé is een **nieuwe woonwijk gepland op 6 meter afstand**. De gemeente moet afwegen of zij de plannen aanpast in afwachting van de definitieve rijksplannen.

		€		
A.	Transport door leidingen is de veiligste manier, ongeacht welke stof het betreft. Daarom worden geen aanpassingen gedaan.	0K	-	-
B.	De gemeente informeert potentiële kopers bij aankoop met risicocommunicatie. Hiermee geven zij bewoners de keuze.	-5K	+	-
C.	De gemeente vraagt de ontwikkelaar de plannen aan te passen om de afstand tot de leiding te vergroten.	-25K	+	+

In het spel vergelijken deelnemers verschillende **risico's** en zij bespreken welke **maatregelen** mogelijk zijn om deze te verkleinen. Bij een van de dilemma's wordt een door de Werkgroep BOVEN ontwikkeld **risicopaneel** gebruikt als hulpmiddel bij de afweging.

Het spel maakt zichtbaar dat omgevingsveiligheid niet draait om één perfecte oplossing, maar om bewuste keuzes, afwegingen en het bestuurlijke gesprek.

Wilt u deze Serious Game spelen met uw (regio)bestuurders?
Neem contact op met Ingrid Homoet:
✉ Ingrid.Homoet@vng.nl

Dit spel is ontwikkeld in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in de context van de Kennisinfrastructuur Omgevingsveiligheid (KIS OV). De KIS OV is een van de pijlers uit de Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid 2025-2028.